

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

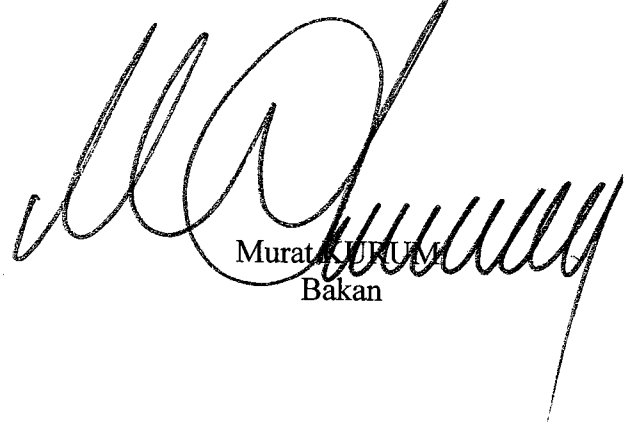
22 TEMMUZ 2025

Sayı :30824082-610/13096932
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SERHAT EREN'İN
TBMM 7/26435 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

- 1) Çömçeli köyünde ormanlık alanda kum ocağı açılması için verilen "ÇED Gerekli Değildir" karar, halkın itirazları ve fiili direnişi karşısında yeniden değerlendirmeye alınacak mıdır?
- 2) Projenin uygulanacağı alanın, köy yerleşim alanına bu denli yakın olması ve doğrudan geçim kaynaklarını tehdit etmesi göz önüne alındığında, Bakanlığınız bu alanda bir yerinde denetim gerçekleştirmiş midir?
- 3) Köylülerin dilekçeleri ve halkın itirazları Bakanlığınıza ulaştı mı? Ulaştıysa, bu itirazlara ilişkin alınmış herhangi bir idari karar var mıdır?
- 4) Proje için "ÇED Gerekli Değildir" karar alınırken, bölgedeki kümülatif etkiler, yeraltı su kaynakları, hayvancılık faaliyetleri ve toprak yapısına dair bağımsız ve yerel ölçekte bir bilimsel rapor hazırlanmış mıdır?
- 5) Jandarma eşliğinde yürütülen çalışmalarda halkın tepkisine rağmen projenin devam ettirilmesi, Bakanlığınızın "katılımcı çevre yönetimi" ilkesine uygun mudur?
- 6) Çömçeli köyünde yaşanan bu örnekte olduğu gibi, halkın onayı olmadan yürütülen projelerle ilgili çevresel ve sosyal etki analizlerinin zorunlu hale getirilmesi için Bakanlığınızın bir düzenleme planı bulunmakta mıdır?
- 7) Kum ocağı açılması planlanan bu ormanlık alanın, Bakanlığınız tarafından özel koruma bölgesi ilan edilmesi gündeme gelecek midir?

CEVAP

Diyarbakır İli, Çınar İlçesi, Çömçeli Mahallesi sınırları içerisinde OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "RN:201900216 (ER:3338115) Ruhsat Numaralı IV-A Grubu Pomza Ocağı" projesi ile ilgili Valiliğimizce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) 17.12.2021 tarih ve E-2021463 karar sayılı "Çevresel Etki Değerlendirme Gerekli Değildir" kararı verilmiştir. Kararın ilanına ilişkin Çınar Kaymakamlığı, Çınar Belediye Başkanlığı ve Çömçeli Mahalle Muhtarlığı'na 29.12.2021 tarih ve 2578835 sayılı dağıtımli yazımız ile gerekli duyuruların yapılması istenmiştir. Ayrıca ilgili firmanın 22.11.2024 tarih ve 207024 Referans Numaralı "Sondaj Yöntemi İle Maden Arama Faaliyeti" başvurusu İl Müdürlüğümüzce ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmiş ve ÇED Yönetmeliği Ek-1, Ek-2 listelerinde yer almadığından 25.11.2024 tarih ve 11044112 sayılı yazımız ile "ÇED Muafiyet Yazısı" verilmiştir. Yakın zamanda Çömçeli Köyünde yapılan çalışma, sadece sondaj yöntemi ile maden arama faaliyetinden ötürü bir çalışmadır. Ayrıca projeye ilişkin ÇED süreci tamamlanmış ve "Çevresel Etki Değerlendirme Gerekli Değildir" kararı verildiğinden ÇED alanı içerisinde proje tanıtım dosyasında belirtilen taahhütler kapsamında çalışılmasında engel bir durum bulunmamaktadır.

"Pomza Ocağı" proje sahası içerisinde ya da yakın çevresinde göl, baraj, akarsu veya sulak alan bulunmamaktadır. Proje sahasının içerisinde ve dışında akışları yağışlara bağlı mevsimlik kuru dereler bulunmaktadır. Bu kuru dere yataklarının ekolojik yapısının korunarak muhafaza edilmesi amacıyla kuru dere yataklarına hiçbir şekilde müdahale edilmeyecek, malzeme dökülmeyecek, pasa atılmayacak, akış rejimi bozulmayacak ve doğal halleri korunacaktır. Ayrıca "Pomza Ocağı" projesinden malzeme alınımının tamamlanması sonrası özellikle yağmur sularının birikebileceği çukurların oluşumuna izin verilmeyecek; bu tür oluşumlar kapatılarak ortadan kaldırılacaktır. Ayrıca yağmur sularının kolayca akışını sağlamak için drenaj kanalları oluşturulacağına ilişkin taahhütler proje tanıtım dosyasına eklenmiş olup; kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Diđer taraftan, Proje alanı, Adıyaman-Şanlıurfa-Diyarbakır Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı M43-M44 paftalarında yer almaktadır. Alan plan kapsamında "Kayalık Taşlık Alan" içerisinde yer almaktadır. Proje kapsamında, Diyarbakır ili 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planının Plan Hükümlerine, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri ve ilgili mevzuat hükümlerine uyulacak, madencilik faaliyetlerinde çevreye zarar verilmemesi için her türlü önlem alınacak ve ruhsat süresinin veya rezervin bitmesi halinde söz konusu alan faaliyet sahibince rehabilite edilerek çevre ile uyumlu hale getirileceğine ilişkin proje sahibince gerekli taahhütler verilmiştir.